

ورم و خونریزی مغزی

گروه هدف: بیماران آسیب مغزی

تهیه و تنظیم: مهسا جعفری (کارشناس

پرستاری)

زیر نظر: دکتر حسن سلیمانپور

رئیس بخش

تاریخ تهیه: اردیبهشت ۱۴۰۲

تاریخ بازنگری: اردیبهشت ۱۴۰۳

آموزش های خودمراقبتی :

مراقبت در هماتوم عمل نشده:

- ۱- کنترل هوشیاری بیمار از نظر خواب آلودگی در منزل کنترل و بررسی سردرد
- ۲- در صورت بروز سردردهای شدید اطلاع به پزشک و انجام سی تی اسکن جهت جلوگیری از افزایش فشار داخل جمجمه
- ۳- انجام سی تی اسکن مکرر یعنی روزانه یک بار برای بررسی میزان هماتوم
- ۴- استفاده از داروهای ضد تشنج
- ۵- جلوگیری از هرگونه استرس و فشار و عوامل موثر در افزایش ICP
- ۶- در صورت ترخیص مراجعه به پزشک
- ۷- مراقبت در هماتوم عمل شده:
- ۸- کنترل دقیق هوشیاری از نظر خواب آلودگی در منزل
- ۹- کنترل محل عمل از نظر خونریزی
- ۱۰- کنترل سردرد و کنترل افزایش فشار داخل جمجمه
- ۱۱- انجام سی تی اسکن کنترل برای بررسی میزان جذب یا افزایش خونریزی
- ۱۲- دارودرمانی که شامل آنتی بیوتیک جهت جلوگیری از مننژیت و داروهای ضد تشنج

- ۱۳- ممکن است با توجه به وضعیت بیمار لوله ای داخل بینی برای تغذیه یا تخلیه ترشحات معده گذاشته شود که تغذیه از این طریق انجام گیرد سپس با توجه به وضعیت و صلاح دید پزشک، تغذیه دهانی پس از مثبت بودن بلع بیمار ابتدا با مایعات رقیق و صاف شروع و به تدریج افزایش می یابد.
- ۱۴- تا برطرف شدن کامل خونریزی در بستر استراحت کنید.
- ۱۵- پس از درمان برای شروع فعالیت از کاردرمانی و فیزیوتراپی استفاده کنید.
- ۱۶- از مصرف دخانیات و مشروبات الکلی و استرس و اضطراب دوری کنید.
- ۱۷- از داشتن اضافه وزن پرهیز کنید.

منابع: کتاب برونر و سودارث

شماره تماس واحد مربوطه:

04133347054_9

آدرس و بارکد سایت مرکز:

www.imamreza.tbzmed.ac.ir

ورم و خون ریزی مغزی (هماتوم):

تجمع خون در خارج از مغز را هماتوم مغزی می گویند. هماتوم مغزی معمولاً در اثر آسیب شدید سر به وجود می آید. خونریزی و افزایش فشار مغزی در اثر هماتوم، کشنده است. در هماتوم مغزی، خون در زیر استخوان جمجمه و بیرون مغز رخ می دهد و خون بین الیه های بافت اطراف مغز جمع می شود. فشار وارده روی مغز (ناشی از خونریزی) باعث بروز علائم هماتوم مغزی می شود. اگر فشار داخل جمجمه (کاسه سر) خیلی بال برود، هماتوم مغزی منجر به بیهوشی و مرگ می گردد.

علل و منشاء ورم و خون ریزی مغزی (هماتوم):

هماتوم مغزی معمولاً در اثر آسیب سر رخ می دهد، مثل افتادن از بلندی، تصادفات رانندگی و یا دعوا و کتک کاری، ضربه ناگهانی به سر، باعث پارگی رگ های خونی سطح مغز می شود. در نتیجه هماتوم مغزی ایجاد می شود. کسانی که دچار بیماری های خونریزی کننده هستند (مثل هموفیلی) و کسانی که داروی رقیق کننده خون (مثل وارفارین) را مصرف می کنند، بیشتر در معرض ابتال به هماتوم مغزی هستند. افراد پیر و سالخورده بیشتر در معرض ابتال به هماتوم مغزی مزمن هستند، زیرا چروک خوردن و جمع شدن مغز در این سن باعث می شود سیاهرگ های کوچک سطح مغز بیشتر کشیده شده و بیشتر پاره شوند همچنین هماتوم مغزی به ندرت در اثر مشکلات ناشی از آسیب نخاع ایجاد می شود.

علائم و نشانه های ورم و خون ریزی مغزی:

- سردرد
- گیجی
- تغییر در رفتار و هوشیاری
- سرگیجه
- تهوع و استفراغ
- خواب مرگی یا خواب آلودگی شدید
- ضعف و سستی
- بی حسی
- تشنج
- ازدست دادن آگاهی
- از دست دادن تعادل
- کما

البته شدت علائم بسته به مکان و شدت خون ریزی متفاوت خواهد بود.

تشخیص ورم و خون ریزی مغزی:

- سی تی اسکن
 - ام آر آی
 - آزمایش مایع مغزی نخاعی
- که سی تی اسکن سریع جواب می دهد و قابل دسترس تر است.

درمان ورم و خون ریزی مغزی:

برای درمان هماتوم مغزی در برخی موارد نیاز به جراحی فوری برای تخلیه ی خون و کنترل خون ریزی است. در برخی موارد دیگر از دارو جهت کنترل فشار خون و تجویز آنتی کواگولانت ها (ناروهای کاهش خونریزی) استفاده می کنند. آزمایشات تصویر برداری مکرر از ناحیه سر برای اثبات بهبودی هماتوم مغزی انجام می شود.

